

[Fritze Teisen.]

videt, jeg forstaar, man fra Regeringspartierne Side vil sige: en forbedret Form. Jeg er ikke paa alle Punkter enig deri; paa nogle Punkter er jeg det, men ikke paa alle. Man har altsaa udvidet de allerede gældende Regler og gjort Rammerne videre, man har netop *udbygget*, for at benytte det Udtryk, som den højtærede Socialminister ret rammende har brugt.

Men man har efter vor Mening udbygget Lovgivningen i for høj en Grad. Man har udbygget den saaledes, at man er gaaet over fra, at i Virkeligheden det meste af den Hjælp, der ydes, ydes med Fattighjælps Virkning, til, at kun en ringe Del af denne Hjælp vil faa Fattighjælps Virkning. Efter den hittidige Lovgivning tror jeg, man regner med, at ca. 20 Mill. Kr. aarlig vil have Fattighjælps Virkning; efter den foreslaaede Lov regner man med 2 Mill. Kr. Man har dog vistnok dør regnet en lille Smule lavt efter de Ændringer, der er sket i Folketinget, men det betyder ikke noget, at man maaske kommer op til en 3—4 Mill. Kr.; jeg indrømmer, at det er muligt, at man kommer højere op, end man ved den første Beregning anslog det til. Dette er efter vor Formening en alt for stor Kovending. Det er en Forladen af et Princip, som til Tider kan have triste Følger, men som uden Tvivl holder en Masse Mennesker borte fra Fattigvæsenet, Folk, som nu vil komme over paa Fattigvæsenet. Det er et principielt Spørgsmaal, som vi selvfølgelig kunde diskutere fra nu af og 8 Dage frem i Tiden, og jeg føler, at vi maaske kunde blive lige saa enige om det, som vi er i Øjeblikket, men det er et af de Punkter, hvor vi fra vor Side havde ønsket at sætte ind, havde ønsket i nogen Grad at indskrænke Rammerne for den Udvidelse, der her er sket, saa at vi kunde være kommet til et Kompromis, hvorved man havde faaet de mest grelle Tilfælde skudt ud, saaledes at der i disse ikke var blevet Tale om Fattighjælps Virkning, men havde bevaret denne i mange Tilfælde, hvor man nu lader den udgaa.

Man har ved denne Udbygning af Sociallovgivningen ogsaa taget Hensyn til alle de mange Anstalter og alle de mange Hjem, som man har ønsket, Kommunerne og Staten skulde have alle Steder, og jeg tror, man dør er gaaet videre i sine Krav, end nødvendigt er. I alle Tilfælde tror jeg, man maaske foreløbig kunde være gaaet mere forsøgsvis til Værks. Det er, ligesom man har villet slaa det hele fast paa en Gang: saaledes skal det være. Det er mu-

ligt, at noget af dette slet ikke bliver nødvendigt — det kan jeg ikke se i Øjeblikket —, men jeg synes, at man har gjort Kravene til Kommunerne og Amtskommunerne for store; man har gjort Kravene for store i økonomisk Henseende, man har stillet for store Krav til Indretningen af alle disse Anstalter, og man har gjort store Indskrænkninger i det Selvstyre, som Kommunerne og Amterne har paa dette Omraade, idet Socialministeren kan gribe ind paa et hvilket som helst Tidspunkt og paa et hvilket som helst Omraade.

Vi har ønsket, at man var gaaet lemfældigere til Værks ogsaa paa dette Punkt, ligesom vi har ønsket, at man ikke i den Grad, som Tilfældet har været, havde udbygget Særhjælpen. Særhjælpen har hidtil væsentlig haft sin Rod i Fattiglovens §§ 61 og 63, og man har nu her udbygget den — jeg synes endda, man kan sige: ganske overordentlig stærkt paa forskellige Omraader indenfor de Felter, hvor man tidligere havde den, og er ogsaa i nogen Grad gaaet ud over disse. Man har gjort Virkningen af Kommunehjælpen overordentlig ringe, og naar vi har foreslaaet en Forhandling, saa kunde man, tror jeg, udmærket godt være kommet til et Resultat med os paa dette Punkt, idet man kunde sige: vi har udbygget Særhjælpen saa stærkt, at naar Folk alligevel kommer og skal have Hjælp som Kommunehjælp, vil det være rimeligt at gøre Virkningerne deraf en lille Smule skrappere — eller man kunde have sagt: vi lader Kommunehjælpen staa, som den nu er foreslaaet, men saa indskrænker vi den foreslaaede Særhjælp paa et eller andet Punkt. Der havde her været et Spillerum, og et ikke ringe Spillerum, hvor man, om man ikke havde ønsket et Flertalsdiktatur, men et Samarbejde mellem alle Rigsdagens 4 Partier, og havde sat noget ind paa at naa til Enighed om disse Spørgsmaal, meget vel kunde være kommet et overordentlig langt Stykke Vej med mit Parti.

Endelig kommer jeg til det, som ogsaa for os spiller en Rolle, hele det økonomiske Forhold. Nu ved jeg nok, at man har sagt, at den Merudgift, som man oprindeligt regnede med, at Loven vilde medføre, er blevet noget indskrænket, bl. a. ved Prisdald paa mange Ting, men der er dog paa adskillige Punkter en stor Merudgift i Forhold til, hvad Udgiften har været under den tidligere Lovgivning. Jeg kan her nævne hele Kapitlet om Børneforsorg, hvor man er gaaet til at forhøje de Bidrag, som det offentlige paatager sig at udbetale,